

A°
CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
ENGEDÉLMÉVEL,

Nro 8.

Költ Bétsbenn, Sz. Jakab Havának (Julius) 17-dik
napján 1802-dik Efstendőben.

B é t s.

Az életnek, gabonának, Magyar Országból
más külső tartományokba leendő kihordása eránt
származható minden kétség', bizonytalanság' el-
hárítására, következendő tulajdon meghatározá-
sát olvassuk Ő Felségének, a' múlt szombat
kiadott Bétsi Udvari Diáriumban. 1. Az életnek,
gabonának, Magyar Országból szárazon való
kivitele, csak ott engedődik meg, a' hol Magyar
Országot valamelly idegen tartomány, mint
p. o. Török Ország minden közben vetés nélkül

határozza. 2. Az életet, gabonát a' tengeren tsak a' Magyar Országhoz tartozó kikötő helyekből leszsz szabad kihordani, úgy mindazáltal, hogy a' kivitelért a' szokott taksát meg kell fizetni. 3. A' mi a' kivivőt illeti, arra nem leszsz tekintet, hogy mitsoda nemzetből való, és ez kérdésbe se tevődik.

Ő Császári és Királyi Felségek hólnap mennek ki innen lakni Laxenburgba, a' honnan sokszor bé fog ide járni Felséges Urunk, mind a' gyakorta való Conferentiák, mind a' szerdai audientziák tartására nézve.

A' Felséges Nápolyi Királyné sok szép jeleit adja annak napról napra, melly igen nehezen válik meg szülött városától, 's az azzal elhagyandó kedves Famíliájától. Lement egynéhány ízben a' Capucinusok temploma alatt lévő Cs. Kir. temetőbe is, 's megindult szívvel imádkozott I-ső Ferentz Császár, és Mária Theresia édes Szülőinek koporsóinál; és sok könyhullatások, 's zokozó szózatok között vett bútsút ditső hamvaiktól. Kiment a' Dornbachi kertbe is, a' hol Mária Theresia, és II-dik József kedves Ministere, Feldmarsal Gróf Laci nyugszik nyoltz hónapoktól fogva, 's ezen nagy embernek sírjánál könyvbe lábbadt szemekkel mondta el Ő Felsége, négy kedves magzatjaival egygyütt, ama szép zsoltárt: De profundis clamavi ad Te Domine!

Feldmarsal Károly Ő Királyi Hertzegsége, tegnap előttől fogva, ment minden veszedelemtől. Azolta szembetünőképpen nevededik egéssége.

Az a' hír érkezett ide, hogy a' Klebek nevet viselő Regimentünk bément Szaltzburg városába.

Az itt való, és az élelemre tartozó dolgok öltésőségára vigyázó Udvari Kommisszióra a' bízódott, hogy Felséges Urunknak nagy megelégedését adja tudtára az egész Tanács előtt, kereskedő Winter-nek, a' ki az Újságokban ajánlotta, hogy 20,000 font riskását 16 krajtz-árjával ad el a' Publikumnak, és ez által azt okozta, hogy a' riskásának az ára itt alább száljon.

Magyar Ország.

Posonyból Junius 23-dikán. Mind az a' Deputátzió, melly Nádor Ispány Ő Királyi Hercegsége Elölülése alatt a' végre folytatja tanátskozásait, hogy a' fellyebb vint adó igasságos kivetésére nézve, az úgy nevezett Vármegyék Portáit rendbe szedje; mind pedig az a' Deputátzió, melly Méltóságos Gróf Zichy Ferentz Ő Excel. lentziája Elölülése alatt, az Ország sérelmeinek rendbe szedésében dolgozik, minden nap Üléseket tart. Mihelyt a' nevezett Deputátziók munkái végre hajtódnak: mingyárt Országos Ülések fognak tartatni, azoknak megvizsgálására.

Zemlinből Julius 15-dikén. A' millyen szomorúságot, és nagy félelmet okozott a' Belgrádiaknak, ellenségeknek Jussum Agának többzöri szerentséje, és a' várat óltalmazó sereg szembe-tünő verzettségével szerzett győzödelme: szinte olyan nagyon örülnek annak, hogy az említett Aga serege mostanában megverettetett. — Midőn a' Belgrádiak elégtelenek voltak volna a' hatóságos ellent állásra, Serviához folyamodtak, a' mellytől nyert segítséggel öfzve kaptsolván a' magok erejét is, két tűz közzé szorítottak egy völgyben a' Jussum Aga seregét; és azt majd

egészízen lekaftabolták. Maga az Aga is sebet kapott, mindazáltal csak ugyan kimenekedett egy-nehány vele lévő emberével egygyütt ellenségei kezéből. — A' szélyel kóborló tolvajok, úton állók, még sem szüntek meg a' ragadozástól. Ezen hónap 9 dikén, több Pantsovába vásárra menő kereskedőknek az útját elállotta egy ilyen tolvaj sereg, 's a' nálok lévő pénzt, melly mintegy 6000 forintra megy, magáévá tette, de a' kereskedőket mindazáltal elbocsátotta. Még eddig nem lehetett a' gonosztévőknek nyomokba akadni.

Olasz Ország.

Nápolyból Julius 10-dikén. A' múlt hónap 28-dikán, a' Király megérkezése után pompás kísérelével a' Sz. Jannarius templomába ment. A' múlt háborgó időknek szomorú emlékezete, és az Ő Felsége örvendező alatt valói közönséges tiltetélenek, és tiszta indulatjának szemlélése miatt, öröm kövyvek tsillámlottak azoknak szemiekben, a' kik szemlélőji voltak ezen örvendetes napnak. Junius 29 dikén közönséges helyen ebédelt a' Király, a' hova száma nélkül való sokaság gyült össze. Három estve meg volt világosítva az egész város, és maga a' Király a' Korona Örökössel egygyütt kiment az útszák szemlélésére. Különösen szép volt nézni a' kikötő helyekben lévő hajókból, a' megvilágosított Nápolyt, melly a' part felett úgy látszik mint valamelly ámphitheatrom. Az a' költség, melly az Ő Felsége fogadására tett készületekre tétetett, 2 millió aranyra számláltatik. —

Német Ország.

Hamburgból Julius 10 dikén. A' Német Országi Ofztályok által nagy változás esett Európa

Geographiájában, és ki ki által látja, hogy a' közönséges békesség által, Welentze, és Lengyel Ország régi állapota elromlott. 2. Kárt vallottak minden kipótolás nélkül, Nápoly, Pápa Ő Szentsége, Szardínia, Portugallia, Német Ország. 3. Rész szerént megfordított a' kára a' Svajtzer Respublika Spanyol Orzágnak, a' Modenai Hercegnak, Toskánainagy Hercegnak, és Austriának. 4. Francia Ország, és Angliának csak nem vesztett, hanem sokat nyert. 5. Új Státusok lettek, a' Cisalpiniai Respublika, a' 7 szigetekből álló Respublika, és a' Hetruriai Királyság.

Berlinből Julius 10. dikén. Generális Bruhl, a' ki a' most uralkodó Királynak, és testvéreinek nevelője volt, ezen hónap 4. dikén holt meg 60 esztendőskorában. —

Frankfortból Julius 16. dikán. Egy közönséges lével szerént Bambergbe egy Kurír érkezett ezen hónap 8. dikán Monachiumból, azután pedig Würtzburg felé vette az útját ezzel a' hírrel, hogy a' Bajoriai V. Fejedelem, az említett két Püspökségekbe, a' mint szokták mondani, csak ideig óráig (modo provisorio) bészállítja katonáit. Mind a' két részről a' volt a' felelet, hogy a' Német Konstitúció ereje szerént, az ilyen változás csak a' Császár, és N. Ország Gyűlése által tétethetik hírré, nem pedig valamely magános Státus által.

Helvétzia.

Bernából Julius 8. dikán. Az Obvaldi kerületbeli lakosok egy Gyűlést tartottak, mellyben kérdésbe tevődött, honnan kell kikerülni annak a' költségnek, melly a' náluk lévő Frantzia ka-

tonaság tartására megkívántatik, és a' melly már rájok ki is veteget? A' Gyűlés egyenlő akarrattal abban állapotodott meg, hogy ez a' tereh egyesén azon kerületbeli Tisztviselőkre hárúljon, kik a' Kormányfő által választottak, és ugyan attól veszik fizetéseket. — Midőn a' Szenátus ölfve gyűlt, és a' bétöltő Tanács tagjainak választásáról volt a' szó, kijelentette a' Frantzia Minister, hogy ebbe a' dologba sem akarja magát elegyíteni a' Fr. Respublika, meghagyja a' Szenátusnak szabadságát, hogy azokat választsszak, a' kiket a' tudva lévő hivatalra méltóknak ítélnék, úgy mindazáltal, hogy a' választandó tagokban azt tekintsék, ha értenek é jól a' Finantiához, katonai, és törvényes dolgokhoz.

Bernából Julius 10 dikén. A' Frantzia Respublika itt lévő Ministere, igen tsinos levelet írt a' végre hajtó Tanácsnak, a' midőn annak új tagjai beállítottak hivataljaikban. Eleibe fogom (így írt a' többek közt) terjeszteni a' Frantzia Kormányfőnek, ezt a' politika organizációját a' végre hajtó Tanácsnak, egyfzersmind tudtára fogom adni, melly méltó az a' szerezetre: mivel tagjai megnyerték a' polgároknak erántok való szerezetetét, és bizodalmát. Meg fogom azt is írni az első Konzulnak kötelességem szerént, melly jó indulat lelkesít titeket eránta, és hogy melly igen megbizonyítottatok azt, hogy kívánjátok megnyerni jó akaratját.

Bernából Julius 15-dikén. A' kis Tanács azon négy állandó Kommiszió tagjainak választásban foglalatostkodott közelebbi Ülésében, a' mellyek a' törvényes, politikai, belső, külső, hadi dolgokra, és a' Finantiára vigyáznak. Azu-

tán való ülésében kinevezett bizonyos főzemélyeket Státus Titoknokjaivá, de a' kik közzül tsak keető válalta fel a' hívatalt. — Az a' híre, hogy Generális Montrichárdal egygyütt megakarja polgár Werminac látogatni a' Respublika kisebb Kántonjait, melyek olly idegenek az új Konstitútzio bévételétől. — Julius 2. dikán tette egy Pásztori levelét közönségessé a' Konstantziai Püspök, a' kinek igazgatása alá tartoznak a' Svajtzer Respublikában lévő Kathólíka Ekklesiák. Ebben a' levélben a' van a' többek között, hogy a' Svajtzerek új Vallásában semmi sintsen olyan, a' mi az igazi Kathólíka Vallással ellenkezne. — Az Untervaldi Kánton ismét kijelentette, hogy az új Konstitútziot el nem fogadja, hanem a' mellett marad, melyet a' Helvéta Respublikának fundálói is felállítottak, és a' melly mellett 500 ezstendőtől fogva olly boldogok voltak a' Svajtzerek. Annyival méltóbb jussal ragaszkodik pedig a' régi Konstitútziohoz az említett Kánton: mivel a' Lünevillei kötés alkalmatosságával megállítatott, hogy Helvétzia megmaradhat régi Konstitútzioja mellett, vagy ha ezt nem akarja, tsak maga tehet azon jobbítást, minden más külső hatalom befolyása nélkül.

Frantzia Ország.

Párisból Julius 2. dikán. Még a' múlt revolúziós idökből, következendő nevettséges történetre emlékeztetik az olvasókat némelly közönséges levelek. Profeszszor Letellier, tanítványai előtt magyarázta Cicerónak Catilina ellen írt orázióját. Ezért bévádoltatott mint olyan ember, a' ki a' revolútzio ellen szegezi ma-

gát, és a' revolútziót tárgyzó Deputátzió eleibe vitetett. A' Deputátzió ezt a' kérdést tette eleibe: miért rontja tanítványait az Elökelök mellett fogó tanításokkal? Letellier, a' felelet helyett, oda nyujja a' nála lévő Cicerót az Elölülőnek, 's kéri olvasson tsak valamit belöle, és ebből ítélje meg, melly tudatlanok voltak azok, a' kik ötet béadták. Mivel az Elölülő olvasai se tudott, által adja a' könyvet szomszédjának: de a' ki egy szót se tudott Deákúl, 's a' szeme közzé hajtotta a' könyvet Letelliernek ezt mondván: Ciceró revolútzio ellen törekedő ember völt, és már tsak azért is gyanús, hogy nem Frantziaúl, hanem Deákúl írt, még pedig azért, hogy senki se értse. Ennél fogva színt' úgy büntetésre méltó mint a' Profeszszor. Letellier által adódott a' Törvényfészéknek. Tsak hamar ezután egy parantsolatját tétette közönségesse a' Deputátzió, melly azt tartotta, hogy Cicerót meg kell fogni, 's árestomba kell tenni. Fel költ egy tagja a' Deputátciónak, 's azt mondotta, hogy ő tudja, hogy polgár Ciceró kiköltözött Frantzia Országból. — A' Konvent megértette ezt a' fontos tanátskozását a' Deputátciónak, 's annak tagjait széllyel ofzlatta, Letelliert pedig szabadon botsáttatta.

Bizonyos időre Párisba fog útnazni ama híres Anglus ég vizsgáló Hersel. — Úgy mondják, hogy Generál Bernonville megy a' Madritti Udvarhoz követnek. — Az ide való némelley levelek meghatározzák azon tartományok nagyságát, mellyet a' Frantzia Ország a' múlt háborúban foglalt el, és úgy adják elő azokat, hogy 1518 Német mértföldet foglalnak magokban, lakosaik száma pedig 4 millió 391,266 ra megy.

Párisból Julius 3. dikén. Az a' szoros egygyesség, melly a' Frantzia Respublika, és a' Pruszsziai Udvar közt véghez ment, olly titokban vólt itt akkor midőn készült, hogy arról még tsak a' Párisban lévő idegen Udvarok Követei sem tudhattak bizonyost.

Párisból Julius 9. dikén. A' múlt hónap 25. dik napján készült a' Frantzia Respublika, és a' Fényes Porta között egy ollyan egygyezés, mellynek ereje szerént, a' Frantziáknak hajókázás engedtelik a' Fekete tengeren.

Párisból Julius 13. dikán. Generál Leclerc egy tudósításából, mellyet a' külső dolgokra ügyelő Ministerhez küldött Sz. Domingóból, következendő újj híreket közöl a' Moniteur. Tudva van, hogy Generál Leclerc, a' Feketék Fő Generálissának Toussaintnak, midőn az magát bizonyos eleibe adott feltételek mellett megadta, megengedte, hogy ott lakhasson Sz. Domingóban, a' hol néki tetszik. Azólta kisült, hogy nem azért adta meg magát, mintha a' Frantzia Respublika rendelkezéseit kívánta volna tellyesíteni, hanem azért, mivel két Generálisaiban, Dessalinesben, és Kristófban meghült az eránta való szeretetet. Mind vólt Generálissanak tudósításaiából, mind magának Toussaintnak elfogott leveleiből kibizonyosodott, hogy ő nehezen szenvedte azólta azt, hogy a' sziget igazgatásaiban való befolyását ki nem mutathatta: ehez képest a' magában olly mesterségesen eltitkolt bosszúság, és a' betsület szer felett való kívánásától ösztönözötven, alattomban való utakat próbált meg azólta, hogy a' szigetben megaludt tüzet, ismét felgerjeszse. A' sziget lakosait alattomban pártü-

tésre indította. Ezen okokra nézve Generális Leclerc, Familiájával egygyütt elfogatta nagy ügyvel bajjal, a' magát a' hegyek közzé vett Toussaintot, és hajóra ültette, hogy ide Párisba hozattasson, és a' Kormányszéktől elvegye hitelezésének jutalmát. Elfogattattak hasonlóképpen sokan azok közzül is, kik mellette felköltek, és a' kik rész szerént Toussaintal, rész szerént más hajókon hozatnak Párisba. — A' rekkenő meleg, és a' Frantzia seregben közönségessé lett nyavalya, hathatóson ellent állanak Generál Leclerc szándékának, melly az elpusztított sziget romlásainak minél hamarébb leendő helyre állítására tzelez.

Párisból Julius 14-dikén. Amaz esmeretes Camille Jordan, ki egy vólt a' hazájokból kiküldetett derék polgárok közzül, egy következő titulusú könyvet botsátott világ eleibe: A' nemzeti kívánságnak, melly a' Bonapárté örökös Konzulságára tzelez, igaz értelme. Ez a' munka Párisban jött ki, mellyben a' nevezett Író óhajtja, hogy a' nyomtatásbeli szabadság, melly az úgy nevezett Politzia által nagyon megfzorítódott, ismét megengetessen. Azután méllyen belé erefzkedik ennek a' kérdésnek megvisgálásában, ha tanátsos é Bonapártét nem tsak meghagyni élete fogytáig Konzuli hívatalában, hanem még azt a' just is által adni néki, hogy a' Nemzet nevében nevezhessen ki valakit maga után a' Respublika első Tisztviselőjévé? Minden okokat elő hord Camille Jordán, hogy a' Nemzetet leverhesse azon gondolatról. A' munka olly károsnak ítéltetett a' Politzia által, hogy annak minden találtatható exemplárjai

ölzve szedődtek. — Egy külföldi Újság, némelly magános Párisi hírek szerént az erősíti, hogy a' Frantzia Kormányfőek most nagyon halgat: de azomban erősen figyelmez arra, hogy feltételeinek nints és, a' közönséges vélekedés ellenére. Több részekre oszlik a' Frantzia polgárok gondolkodása. Azok, kiket Bonapárté magának külömb-külobbféle tselekedete által szorosan lekötelezett, óhajtanák, hogy az első Konzul a' koronás Fejek száma közzé tétetődhetnék. A' Respublikai gondolkodású polgárok pedig minden akadályokat elő hordanak, hogy ezen szándékot meggátolhassák. — Nagyon tart az első Konzul azon Generálisoktól, kik ámbár néki köszönhetik nagyobb részént elő meneteleket, még is ellene, egymással nagyon egygyet értenek, 's mind annyiszor ellene szegeznek magokat, valamennyiszer azon van, hogy a' Konstitútziónban valóságos változások téessenek. — Úgy mondják, hogy a' nagy tudományú derék polgárok, a' milyenek Gregoire, Volney, Lecoulteux, Sieyes, Monges, Laniuinais egyesesen azért utaznak el Párisból másuvá, mivel a' már munkába vett változást nem szenvedhetik a' Respublikában.

Párisból Junius 16-dikán. Következendő értelmű proclamatzió tétetett közönségessé, a' Julius 14 dikére határozott nevezetes nemzeti Innep alkalmatosságával, a' melly magának Bonapárténak a' pennájából került. „Frantziák! Az 1789-dik esztendőbeli Julius 14-dik napja, újj történeteket szült Frantzia Országára nézve. Tizen három esztendőig tartott törekedéseim után, elértük ismét Juliusnak azt a' 14 dikét, melly előttetek a' nannál betsessebb, a' maradékra nézve pedig

emlékezetesebb leírást. Minden akadályokat meggyőztetek, és állapototok állandóul meg van határozva. Belől nints olyan Fő a' Respublikában, melly az egyenlőség hatalma alá ne adja magát, kívül pedig nints olyan ellenségetek, melly szabadságtokat, és mástól való nem függéseteket veszedelemmel fenyegetse. Nints olyan Kolóniánk, melly magát törvényeinknek alá ne adja. A' kikötő helyeitekben virágzó kereskedelem, hív benneteket a' szorgalmazásra, 's ajánja a' világ gazdagságát tinétek: belől pedig a' Frantzia Respublika lelke táplálja, boldogságtoknak minden kútfejeit. Frantziák legyen ez a' mostani idő, mi reánk, 's gyermekeinkre nézve az állandó boldogságnak ideje. Legyen a' békesség kellemetesebb az által, hogy abban a' tudományokkal, mesterségekkel, törvényekkel egygyesítse magát a' virtus közöttünk. Legyenek a' jó erkölcsök bástya gyanánt minnyájunknak óltalmára. Tanúlni szerető ifjaink örömmel keressék meg Oskoláinkat, hogy azokban kötelességeiket, jussaikat megtanúlhassák. A' mi szenvedéseinknek szomorú históriája óltalmazza meg azokat, a' múlt időkben ejtett hibáktól, a' tartsa meg a' böltesség, és egygyet értés által azt a' nagy épületet, mellyet a' vitéz polgárok állítottak fel. Ez a' Frantzia Kormányfésznek kívánsága, és reménysége. Támogassátok polgárok annak törekedéseit, 's ez által szinte úgy halhatatlan lelész Frantzia Ország boldogsága, mint örökre fenn marad ditsőssége — Bonapárté."

Strafsburgból Julius 15-dikén. Egymást érik azok a' Hazájokba visszafutó polgárok, kik a' kiköltöztek laistromából kitöröltettek, és a'

kiknek megengedettett, hogy bizonyos feltételekre való köteleztetés mellett ismét vízfőzja jöhesse nek Frantzia Országba. Azoknak a' száma, kik Német Országból ide jöttek 200-nál többre megy.

Anglia.

Londonból Julius 6-dikán. Mindenütt a' Parlamentom újj tagjainak választásában foglalatoskodnak a' választók Angliában. Fox nagyon rajta vólt, hogy Westmünster városa részéről, képviselőnek válasszasson. Egy olly beszédet tartott a' jelenlévők előtt, mellyet azok a' legnagyobb meglepéssel halgattak. Kevésből meg lehet, így szóllott a' többek között, az ő gondolkodásának fundamentomát tudni, mivel az a' Konstitúció megmaradásával egy. Ő azt itéli, hogy a' Felsőséggel az egész Nép bír, és hogy mindenkor szemek előtt kell a' Tisztviselőknek tartani, honnan vették hatalmokat. — Sokkal több voksok mentek Foxra, mint társaira, kik hasonlóképpen akartak volna a' Parlamentom tagjaivá választatni.

Londonból Julius 4 dikén. Kapitány Sowden, ki a' minapában Gárnerinnel egygyütt utazott a' levegő égben, leírja azokat a' dolgokat, mellyeket észre vett felemelkedésével, a' melly jegyzései többet foglalnak magokban, mint azoké, a' kik eddig ezen tárgyról írtak. „Midőn (így ír K. Sowden) mintegy három száz ölnyire felemelkedtünk a' föld felett, és éppen a' város felett lebegett a' hajónk: kérni kezdettem Gárnerint, hogy ne repüljünk fellyebb, ollyan izéllal, hogy London lakosai láthassanak bennünket. Azután a' sűrű felegek közzé emelkedtünk

fel, melyek három részben simúltak el egymás felett. Midőn az első rendbeli felleget alatt lebegtünk, a' nálunk lévő, és a' melegséget mérő tsőben, 14 gráditsra szállott le a' kéneső a' hideg miatt. Szint' úgy vatzogott a' fogunk a' hidegben, úgy hogy kéntelen voltam felvenni a' köpönvegemet. Mennél fellyebb emelkedtünk, annál jobban kezdett a' levegő ég meleg lenni, és az írt tsőben lévő kéneső, a' nyári hideg pontján fellyül öt grádittsal emelkedett. Midőn a' földhöz felette meszfsze voltunk, úgy látszott, hogy csak egy helyben áll hajónk, mivel semmi lebegését se vettük észre. A' fellegek, melyek lábunk alatt voltak, meszfsze kezdettek elofzlani, 's azonnal szemünkbe tűntek a' földön lévő mezők. En egyébaránt nem igen meszfsze látok: még is olly élessen láttam ekkor, hogy megtudtam különböztetni a' földön lévő legkisebb tárgyakat is akár melly meszfsze voltak egymástól, már akár azért, hogy ritka volt oda fel a' szemem körül a' levegő ég, akár azért, hogy a' földön lévő tárgyak eléggé megvóltak a' Nap által világosítva. Úgy látszott a' föld mint valamelly olyan nagy mappa, mellynek a' kerülete mintegy 20 mértföld, a' mellyen nem csak az egymáson kerefstül menő utakat vehettem fel, hanem még a' mezőn való barázdákat is. Úgy látszott mintha a' füleim is megnyilatkoztak, és rendkívül nagyon hallottam volna; mivel 15 ezer lábnyi magosságra hallottam az úton menő kotsik zörgését, és a' nézők kiáltását. Nevezetes, hogy oda fel, a' hol a' földön esett lármát meghallottuk, a' mellettem lévő társammal egygyütt alig tudtuk megérteni egymás szavát. — Eppen el-

lenkező dolgokat vettem észre, mint a' miket azok a' tudósok mondtak, kik azt hiszik magok felől, hogy tudják ők azt, a' mi eshetik a' levegő égben. Jút eszembe, hogy sokszor halottam az ilyenektől azt, hogy mennél fellyebb emelkedik valaki a' levegő égben, annál nagyobb hideg van. Én pedig azt tapasztaltam, hogy a' meleg olly gráditsonként nevededett, hogy utóljára a' ruhámat is le kellett vetnem. Azt is mondták, hogy onnan fellyül nem lehet lenézni; mivel az ember feje elfszédül, úgy hogy a' miatt alig ülhet egy helyben. Én ellenben, gyönyörűséggel néztem azon a' nagy mélyységen keresztül, melly alattunk vólt; mikor pedig oldalaslag néztem, azt gondoltam egynehány minuta mulva, hogy megvakúlok. Lélekzetet könnyen vehettem, 's jóllehet hajónk hihetetlen sebességgel repült fel felé, még is alig mottzantak meg a' kezünkbe vólt, és a' hajónkra tűzött zászlók. Nem tsak a' levegő ég melegsége, vagy hidegsége változott azon több rendbeli fellegekhez képest, mellyekhez felemelkedtünk; hanem még a' szél is, melly majd egygyik, majd másik oldalról lengedezett."

Batava Respublika.

Hágából Julius 6-dik napján. A' mi Kormányfzékünk izándékozik egy Agenst küldeni Chinába, hogy az, a' régi, és kedvező egygyet értést, a' kereskedésre nézve megújítsa.

Hágából Julius 8 dikán. A' Hadi Tanács tagjai egész életek fogytáig fogják folytatni hivatalkokat. Végezéseikből tsak a' tétetik közönséggé, a' mit a' Titoknokok megengednek, nem lévén az tanátsos, hogy azon dolgokat minden ember tudja, mellyekhez nem is ért, 's a' mellyek

reá nintsenek is bízva. — Az a' hajós sereg, melly a' Jó reménység Fokához rendeltetett, nem sokára kievez a' Texeli kikötő helyből. A' többek között egy Komédiás társaság is megy oda. Ezen kívül egy *Typographia* is fog ott felállítódni.

Hágából Julius 9-dikén. A' Hollandiai departamentomban lévő helységek azt a' rendelést vették a' Kormányfzéktől, hogy mindenik nevezzen ki maga közzül bizonyos személyeket, a' mellyekből álló Kommiszió, a' Községek igazgatását meghánnya vesse. Ehez képest minden helységnek magának lefűsz ezután egy Tanácsa. — Úgy mondják, hogy Generál Victor fog Louisianába küldetni Gubernátornak, helyébe pedig ide Generális Macdonald jön.

Elegyes Levelék.

Stocholmból Junius 25-dikén Fontos okokra néve azt rendelni méltóztatott Ő Felsége, hogy a' Pomeraniai Hertzegségben lévő Fő Törvényszék, Wismárból Stralsundba tétessen által. Ennél fogva a' Wismári Gubernátorság megszűnik. A' Pomeraniai Fő Gubernium, több Tisztviselőkből fog állani. Ez a' változás a' jövő őszszel fog megesni.

Krakkóból Julius 14-dikén. A' Felsőség rendelése szerént megtiltódott, hogy ezután a' külső Országi Papok, akarmitsoda szin alatt is öfzve szedjék itt az ezüst pénzt. — A' Pruszszus tartományokból való levelek szerént, a' közönséges adót arany pénzben kell fizetni a' nevezett tartományokban. — Wilno városa (Lithvaniában) jobban jobban kezd virágozni a' Muzzka Udvar igazgatása alatt. Sok fő emberek megkeresik ezt a' várost, melly a' Lengyelekre nézve nevezetesebbé kezd lenni Warsónál. —